

Na [Kathleen Ferrier](#) was het de beurt aan Martha ten Bokkel Huinink in onze "Zinvol leven estafette". Het interview is op 24 april in de Leusderkrant verschenen. Klik [hier](#) om een foto van dit artikel te openen in pdf. In het artikel beantwoord Martha 5 vragen. Hier, op de website van het Zincafé, vind je haar antwoorden op nog eens 5 vragen.

Wat zijn je favoriete boeken, muziek, kunstwerken?

Ik lees graag. Graag zou ik eens dagen lang achter elkaar alleen maar lezen.

De boeken die ik lees, zijn over het algemeen van theologisch/spirituele aard. Mijn vader had 'Schipper naast God' van Jan de Hartog in de boekenkast staan. Toen ik jong was, vond ik het prachtig. Later lees ik onder andere Kaj Munk en boeken van Piet Schelling. Graag pak ik ook weleens Tagore van de boekenplank. Cultuurbeschrijvingen, zoals door Hella Haasse maar ook 'Vrouwen en kinderen het laatst' door Natalia Aguirre Zimerman, zijn prachtige boeken. Ben Okri (Nigeriaans dichter en romanschrijver) wil ik ook nog graag noemen.

Muziek is in ons gezin belangrijk. Soms laat mijn zoon zijn muziekkeuzes horen. Een uitspraak van Mahler is: "Het belangrijkste van de muziek staat niet in de noten." Tijdens zulke momenten kan ik dat ook ervaren. Mijn voorkeur gaat niet uit naar één genre. Van 'Gracias a la Vida' (Mercedes Sosa) via de ballad 'Nothing else matters' door Metallica, via 'Cuando Uno Crece' (Roberto Fonseca (Cubaanse jazzpianist) naar klassieke muziek - het is allemaal mogelijk.

Met kunstwerken ben ik wat moeilijker. *De Verwoeste Stad* (1953) van Zadkine, is prachtig! Keramiek van Bibi Kriek en werk van de Rotterdamse kunstschilder Ferdinand Sikken komen ook op mijn lijstje van favorieten te staan.

Noem enkele inspirerende mensen die je leven (mede) richting hebben gegeven.

In de eerste plaats mijn ouders. Later komen onder andere Dag Hammarskjöld, Ghandi, Golda Meïr op mijn pad. Maar niet alleen grote namen zijn belangrijk. Jaren geleden liep eens een onbekende vrouw langs ons tafeltje in een restaurant. De kracht en vriendelijkheid die zij uitstraalde toen wij elkaar even aankeken, voel ik tot op de dag van vandaag. Wanneer ik wel eens moeilijk doe, denk ik aan haar. Ook een vriendin van mijn ouders die tijdens de Tweede Wereldoorlog situaties tekende uit het Jappenkamp - soms zelfs met humor - heeft richting aan mijn leven gegeven.

Wat zou je willen zeggen tegen jezelf als twintiger?

Blijf werken aan je dromen en blijf hopen. Neem jezelf niet te serieus: als er geen tijd en ruimte is voor de nar, dan gaat het niet goed (citaat).

Is er verschil tussen Zin IN leven en de Zin VAN het leven?

Zin IN leven is voor mij heel aards: genieten, ergens aan werken, samen met mijn gezin bouwen aan het leven, schoonheid ervaren.

Zin VAN het leven is toch wel een zoektocht. Ik las eens: 'Reïncarnatie helpt niet als je in je volgende leven weer niet weet wie je bent'. Ervoor zorgen dat je weet wie je wel bent is voor mij de zin van het leven. Want: door te weten wie ik ben, hoop ik er ook voor een ander te kunnen zijn.

Welk motto kenschetst jouw leven het best?

Na een auto-ongeluk lag ik te herstellen van de klap. Het enige wat ik kon doen was naar buiten kijken waar het sneeuwde. Voor mij zat een duif in de boom. Toen borrelde er een soort haiku op: "Ik zie jou zitten" - *Vrede schurkt tegen de duif - Eeuwig verlangend*. Ja, het verlangen naar vrede (en er wat voor doen), is wel de rode draad door mijn leven. 'Ik zie jou zitten' is voor mij een mooi motto. Simpel.

Martha geeft de fakkel door aan Koen van Andel. Het gesprek met hem verschijnt op 22 mei.